

MOLEKULA DINAMIKA

NAGY PÉTER
M07ILF

2018.04.15.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Elméleti áttekintés	3
3. Mérési feladatok	3
3.1. 1.Feladat	3
3.2. 2.Feladat	4
3.3. 3.Feladat	5
4. Függelék	9
4.1. A 3. feladathoz a módosított md3.cpp kód	9

1. Bevezetés

A kísérlet célja számítógépes szimulációs környezetben megvalósított molekulák dinamikai vizsgálata.

2. Elméleti áttekintés

A molekula dinamikai szimulációkban a részecskék jellemző darabszáma Avogadro szám nagyságrendű. Számítógéppel ennyi részecskét nem vagyunk képesek szimulálni, de képesek vagyunk annyi darabot, hogy arra már értelmezhető legyen a termodinamika törvényei. Folyamatos közelítéseket alkalmazva tudjuk növelni a szimulált részecskék darab számát, de óvatossá kell lenni nehogy túl durva közelítésekkel éljünk és teljesen eltávolodjunk a fizikai valóságtól. Legyen N darab olyan részecskénk a kísérletben amelyeknek tudjuk a kezdő pozícióját és a sebességét. A Newton törvények alapján számoljuk ki páronként a kölcsönhatásokat majd léptessük a rendszert. A rendszer egyensúlyi állapotában teljesül az energia ekvipartíció tétele.

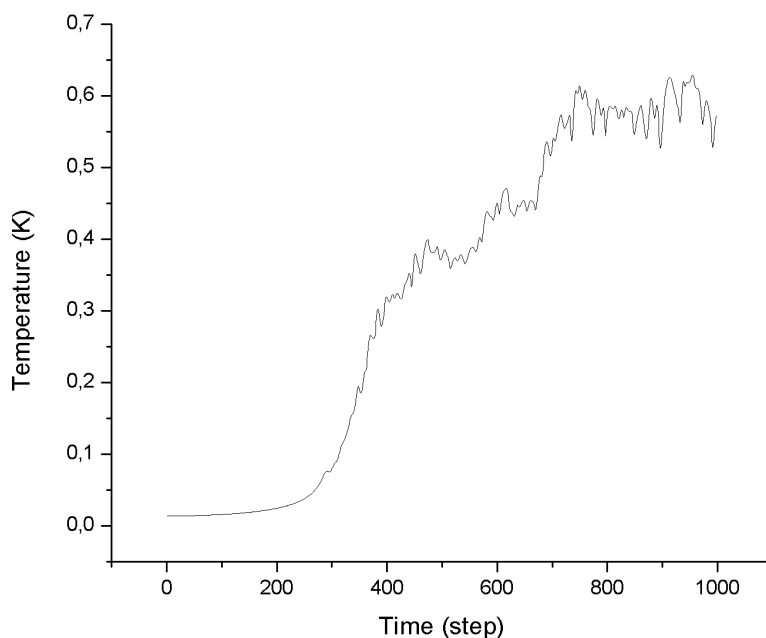
$$\langle K \rangle = \langle \frac{1}{2}mv^2 \rangle = \langle \frac{3}{2}kT \rangle \quad (1)$$

A szimuláció során $\langle K \rangle$ mutatja, hogy a rendszer egyensúlyban van-e. Egyensúlyban mérhetők a termodinamikai mennyiségek.

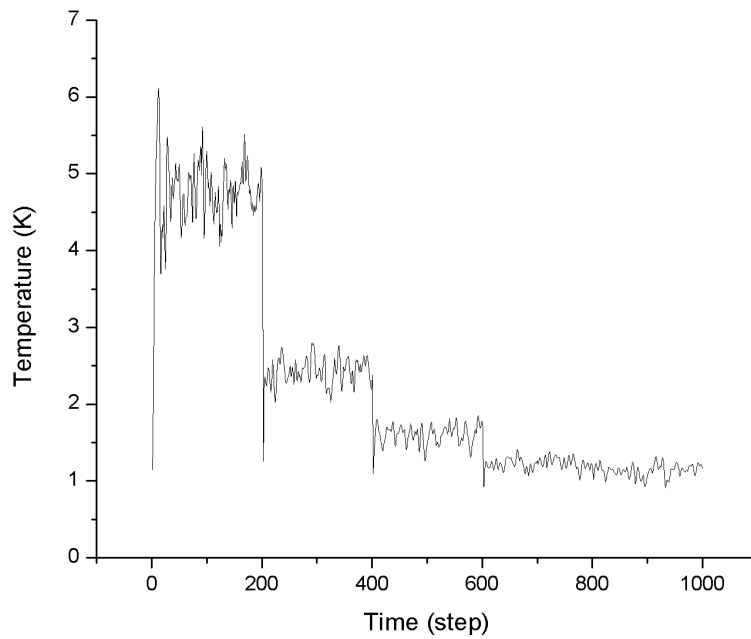
3. Mérési feladatok

3.1. 1. Feladat

A feladat az md.cpp és az md2.cpp programok megértése és összehasonlítása volt. Az md.cpp egy Lennard-Jones szimuláció amely a velocity-Verlet algoritmussal léptet. A különbség az md2.cpp programban ott van, hogy a kezdeti sebességet Maxwell-Boltzmann eloszlás szerint generálja, figyeli a pillanatnyi hőmérsékletet és ha az nem felel meg a megjelölt értéknek akkor újra skálázza azt. Megfigyelhető, hogy az md2.cpp kimenetéből kapott eredmény esetében gyorsabban relaxál az egyensúlyi állapotába. De a kezdetben nagyobb ugrásokat produkál az újra skálázgatás miatt.

1. ábra. md1.cpp kimenete

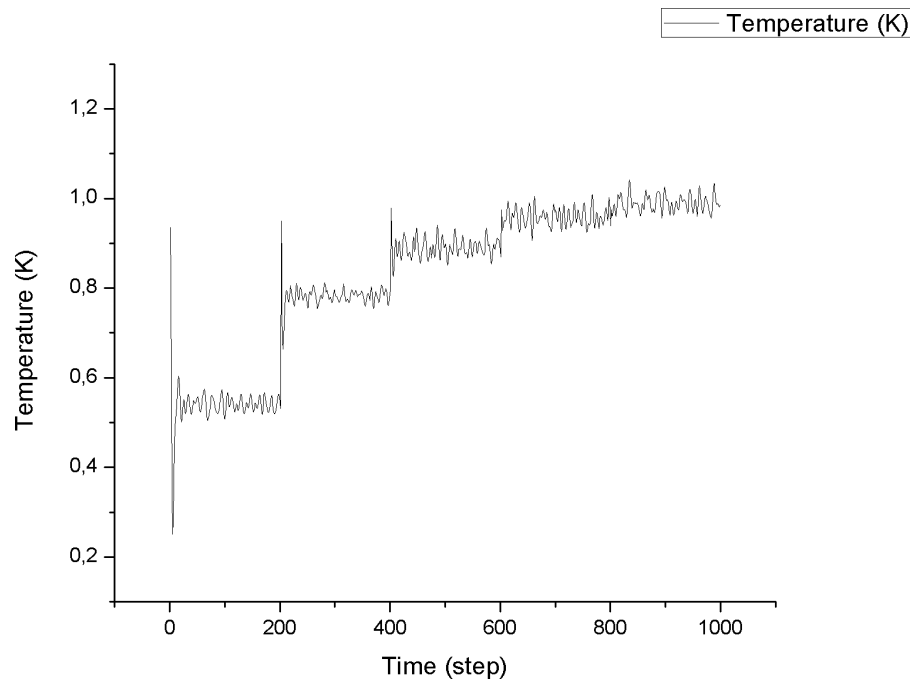
2. ábra. md1.cpp kimenete

3.2. 2.Feladat

Az md3.cpp különböző egyszerűsítéseket használ, hogy javítsan az eredményt. Egy adott r_{cutoff} érték felett 0 értéket ad a potenciálnakettől gyorsabb lesz az algoritmus. Az r_{max} beállítja azt az értéket amelyen belül figyeljük a szomszédos atomokat. Az r_{cutoff} módosításval csökkenthetjük a futási időt, minnél kisebb az értéke annál gyorsabban fut le a program.

Futási idő $r_{cutoff} = 2.5$ esetén: 29.6406 sec

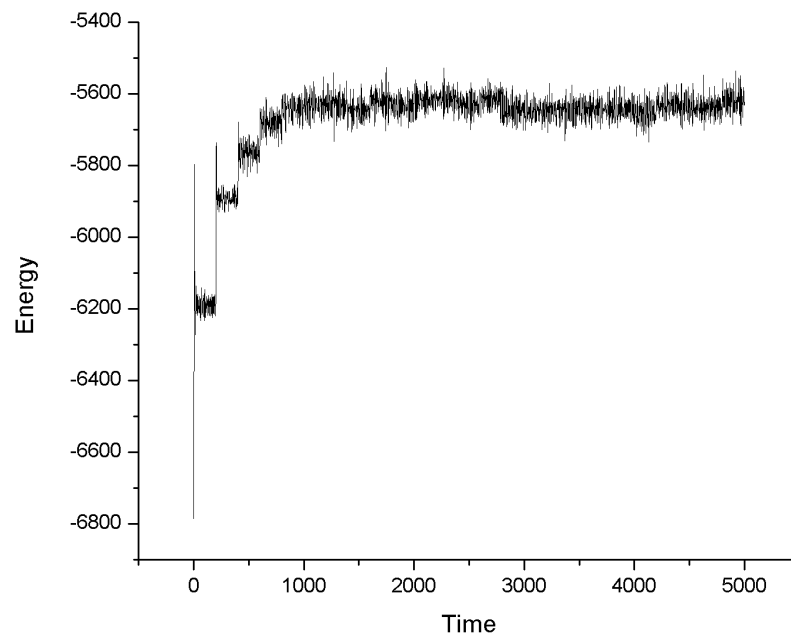
Futási idő $r_{cutoff} = 1.0$ esetén: 10.6562 sec

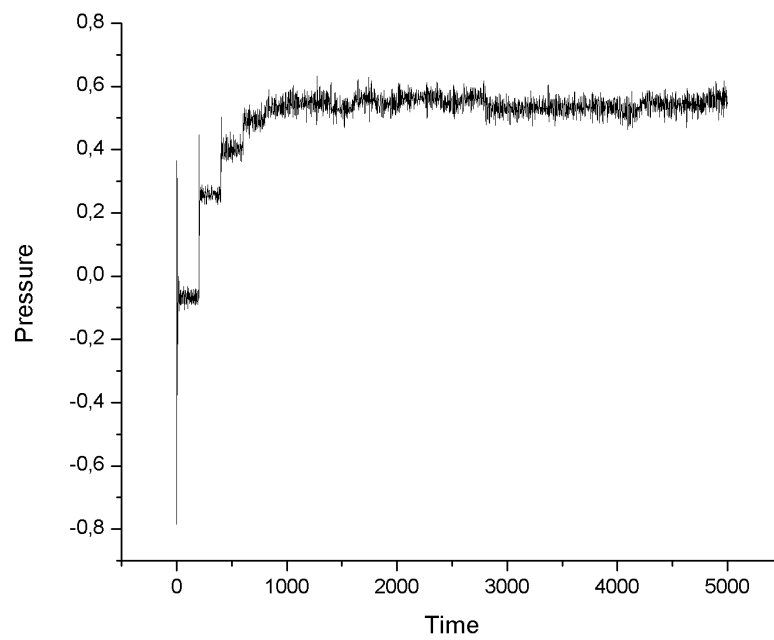
3. ábra. md3.cpp kimenete

3.3. 3.Feladat

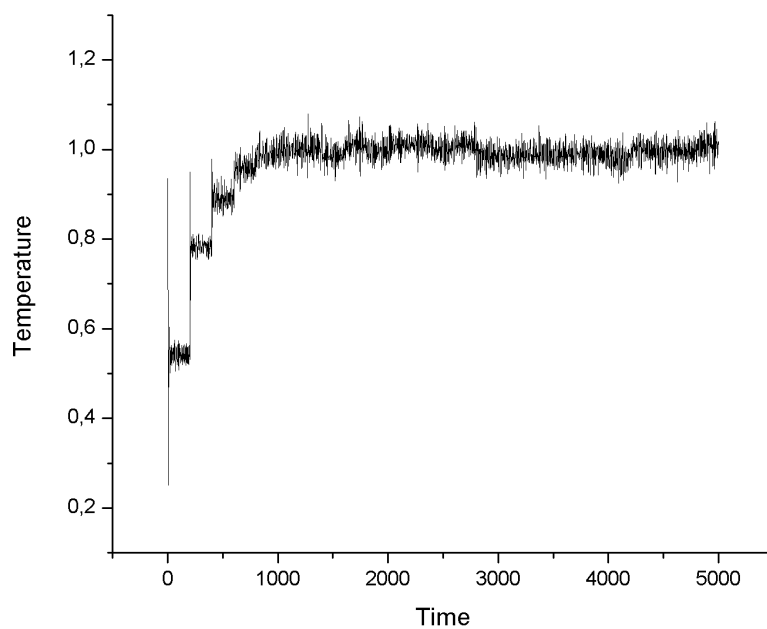
A kódon végzet módosításokat a függelékben közlöm.

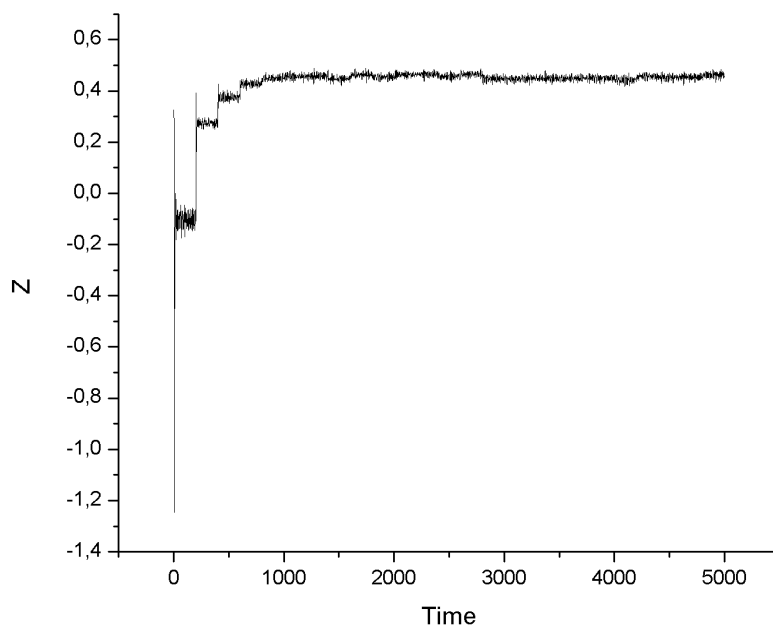
4. ábra. energia

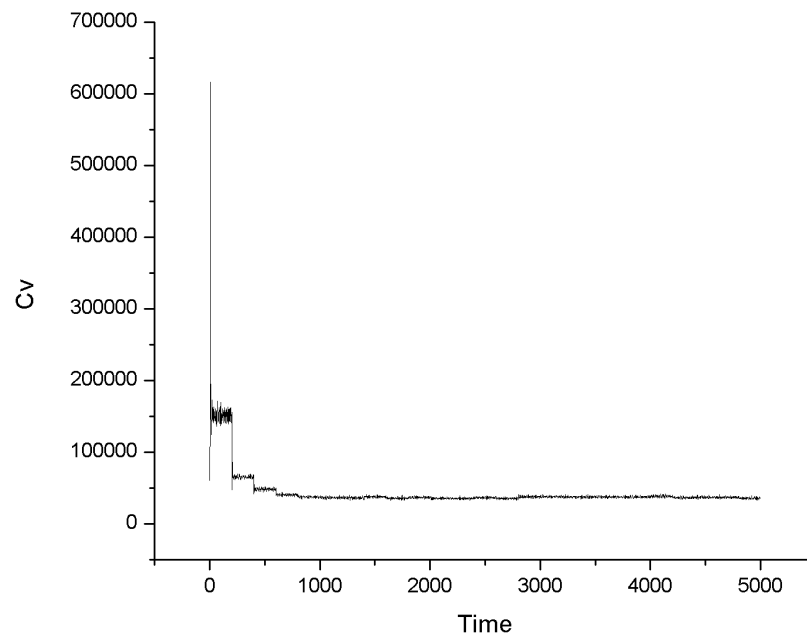
5. ábra. nyomás

6. ábra. hőmérséklet

7. ábra. Kompressibilitási tényező

8. ábra. Fajhó

4. Függelék

4.1. A 3. feladathoz a módosított md3.cpp kód

```
int main() {
    clock_t start = clock();
    initialize();
    updatePairList();
    updatePairSeparations();
    computeAccelerations();
    double dt = 0.01;
    ofstream file("T3.data");
    // file << "% Energy" << "\t" << "T" << "\t" << "P" << "\t" << "Z" << "\t" << "Cv" << endl;
    double a_sum = 0;
    double out_T = 0;
    double E = 0;
    double E_2 = 0;
    double Energy = 0;
    double Ek=0;
    for (int i = 0; i < 5000; i++) {
        velocityVerlet(dt);
        a_sum = 0.;
        Ek = 0.;
        for(int j=0; j<N;j++){
            for(int k=0; k<3;k++){
                Ek+=pow(v[j][k],2);
            }
        }
        for (int p = 0; p < nPairs; p++) {
            a_sum+=pow(1/rSqdPair[p],6)-pow(1/rSqdPair[p],3);
        }
        Energy=Ek/2+4*a_sum;
        file << i << "\t" << Energy << "\t" << (out_T=instantaneousTemperature()) << "\t" <<
            (N*out_T+(1.0/3)*a_sum)/(pow(L,3)) << "\t" << (N*out_T+(1.0/3)*a_sum)/(N*out_T) << "\t";
        E_2 = pow(Energy, 2);
        E = Energy;
        file << (((E_2/N)-pow((E/N), 2))/(pow(out_T, 2))) << endl;
        if (i % 200 == 0)
            rescaleVelocities();
        if (i % updateInterval == 0) {
            updatePairList();
            updatePairSeparations();
        }
    }
    file.close();
    clock_t stop = clock();
    double time = (double)(stop-start)/CLOCKS_PER_SEC;
    ofstream proc("time.dat");
    proc << "szamitasi ido: " << time;
    proc.close();
}
```

Hivatkozások

- [1] Jegyzet
[https : //stegerjosef.web.elte.hu/teaching/szamszim/moldin.pdf](https://stegerjosef.web.elte.hu/teaching/szamszim/moldin.pdf)
- [2] Forráskód
[https : //stegerjosef.web.elte.hu/teaching/szamszim/moldin.tgz](https://stegerjosef.web.elte.hu/teaching/szamszim/moldin.tgz)